

Ο COVID-19 και οι ασθενείς με καρκίνο

Η Αμερικανική Επιστημονική Εταιρεία Κλινικής Ογκολογίας (ASCO) και το υπουργείο Υγείας της Γαλλίας εξέδωσαν πρόσφατα κατευθυντήριες οδηγίες για τη διαχείριση ασθενών με καρκίνο ενώ εξελίσσεται η πανδημία COVID-19. Η αναγκαιότητα αυτών των οδηγιών έγκειται στην αυξημένη πιθανότητα να παρουσιάσουν επιπλοκές από το αναπνευστικό σύστημα οι ασθενείς με καρκίνο, και κυρίως όσοι λαμβάνουν χημειοθεραπεία ή/και έχουν υποβληθεί σε χειρουργείο εντός ενός μήνα από τη λοίμωξη COVID-19 (Liang et al. Lancet Oncology 2020; 21:335-37). Δεδομένης της ευαισθησίας των ασθενών σε επιπλοκές από τη λοίμωξη από SARS-CoV-2, η παρουσία τους στα νοσοκομεία πρέπει να ελαχιστοποιηθεί. Θα πρέπει να προωθούνται τα μέτρα που επιτρέπουν τη διαχείριση των ασθενών με καρκίνο στο σπίτι. Αυτό περιλαμβάνει την τηλεϊατρική για την αντικατάσταση των επισκέψεων στο πλαίσιο απλής παρακολούθησης, καθώς και την

αντικατάσταση ενδοφλέβιων φαρμάκων με φάρμακα από το στόμα. Η προσαρμογή των δοσολογικών σχημάτων των θεραπειών χημειοθεραπείας ή ακτινοθεραπείας μπορεί να θεωρηθεί ότι μειώνει τη συχνότητα των εισαγωγών στο

νοσοκομείο (π.χ. κάθε 2 ή 3 εβδομάδες, αντί εβδομαδιαίας χορήγησης). Επιπλέον, μερικοί ασθενείς με αργά εξελισσόμενο μεταστατικό καρκίνο θα μπορούσαν να λάβουν προσωρινά διαλείμματα στη θεραπεία τους («drug holidays»). Η λήψη αποφάσεων θα πρέπει να στηρίζεται στον σκοπό της θεραπείας (ίαση ή έλεγχος νόσου), στην ηλικία των ασθενών, στο προσδόκιμο ζωής, στον χρόνο από τη διάγνωση (π.χ. πρόσφατη διάγνωση ή βαριά προθεραπευμένος ασθενής) και στα συμπτώματα.

Προτείνεται η ακόλουθη σειρά προτεραιότητας: (1) ασθενείς με καρκίνο που αντιμετωπίζονται με θεραπείες με σκοπό την ίαση (ευνοώντας τους ασθενείς ηλικίας ≤ 60 ετών ή προσδόκιμο ζωής ≥ 5 ετών ή και τα δύο), (2) ασθενείς με καρκίνο που αντιμετωπίζονται με θεραπείες για τον έλεγχο της νόσου και είναι ηλικίας 60 ετών ή νεότεροι ή με προσδόκιμο ζωής 5 ετών και άνω, ή και τα δύο, και βρίσκονται στην πρώτη γραμμή θεραπείας και (3) άλλοι ασθενείς με καρκίνο που αντιμετωπίζονται με σκοπό τον έλεγχο της νόσου και όχι την ίαση, προκρίνοντας εκείνους των οποίων οι καρκινικές βλάβες επεκτείνονται γρήγορα ή των οποίων τα συμπτώματα μπορεί να θέσουν σε κίνδυνο τη ζωή τους γρήγορα στην περίπτωση διακοπής της θεραπείας. Σε κάθε περίπτωση, κρίνεται αναγκαία η ουσιαστική «θεραπευτική συμμαχία» μεταξύ ασθενών και ιατρονοσηλευτικού προσωπικού.

Ο Θάνος Δημόπουλος είναι καθηγητής Θεραπευτικής Αιματολογίας - Ογκολογίας, πρώτανης του ΕΚΠΑ

